

Lergrovik, gård no. 31.

Lergrovik ligger østenfor Berg og grenser i øst til Eikrem ved innbøens øvre (nordre) del og til ytre Årø. I syd grenser gården til fjorden, og i nord til herredsgrensen mot Frena. Gårdens innbø gjennomskjæres ved fjorden av Fannestrandsjøseen og i øvre del under lifoten av riksveien til Frena. Landskapet er som beskrevet under Berg og Fanbostad. Det er å merke at på innbøens nedre del skjærer strandflaten seg forholdsvis langt inn under lifoten på gårdens vestre del mens den smalner av østover mot Årøbyttet hvor lendet faller brattere mot fjorden. Det er tegn som tyder på at Årøelva har sendt et løp vestover mot Lergrovikbukta i en av de senere isperioders avsmeltningsstadium. Lergrovik er oppstått som gård i en forholdsvis sen tid og antakelig ved bureisning på jord som tidligere tilhørte Fanbostad. Blandt våre kilder finnes ganske visst intet som direkte uttaler dette; en sammenligning mellom Lergroviks jordinnehavs beliggenhet og grenser med Fanbostads tidligere område viser imidlertid med bestemthet at Lergrovik har tatt Fanbostads plass i gårdsystemet. Lergrovik sees første gang nevnt i matrikulen av 1661 og tilhører da lensherre Peder Wibe som eier av Vestnesgodset (sammen med Fanbostad Tøndergård, Øverland, Bjørset og mange flere gårder i Fanne otting.) Leilendingen heter Bård Lergrovig og skylden er 1 pund 12 merker eller ½ vog svarende til sjetteparten av det opprinnelige Fanbostad 20

eller en annen normalfullgård. Den samme Bård gjenfinnes ved folketellingen i 1665 og er født i 1615. Skylden er fremdeles ½ vog. Ved matrikuleringen i 1669 er Oberst v. Hoven blitt eier med uforandret skyld. Leilending er den samme Bård Ingebrigtsen. Det er en kvern på gården. Ved folketellingen i 1701 heter leilendingen Peder Leergrovig, født 1670, han er gift og har en sønn Troen 2 år gl. Matr. 1723. Grnr. 31 glno. 12 Leergroviig. 1 opsidder. Rådmand Holst ejer og Bøxler. Ingen husmand, skoug neppe til brendefang, sætter med fanbostad, 1 qværn for 4 s., intet fiskeri uden af havet. Ringe fægang. Gården ligger i sollien 4½ mil fra havet, ringe jord, uvis til korn, ringe til eng, letvunden, ingen lejlighed til Rødning. Sæd: 2 tdr. hafre. Avling: 12 las høe. Creature: 1 hæst, 3 kiør, 2 ungnød, 5 småfæe, gl. taxt 1 pd. 12 mrk. Forhøiet 6 mrk. Eierforholdet er det samme som for Fanbostad og de øvrige gårder under Vestnesgodset. Fra oberst v. Hoven gikk det over til hans

svigersønn generalløytnant v. Schults, fra denne til Rådmand Lorents Holst, fra denne ved arv til sønnen Hans Holst i 1737, og deretter ved salg til cammerråd Alsing i 1757. Se forøvrig under Fanbostad og fl. gårder. I matrikelen av 1763 oppføres monseigneur John Ord som eier med uforandret skyld. Leilendingen er Hans Leergroviik. John Ord var nettop blitt eier da matrikelen av 1763 ble opptatt nemlig ved skjøte fra cammerråd, foged Ole Asling personlig utstedt 2 april, tinglest på høsttinget for Fanne otting 14/10 1763. Året etter kjøpte John Ord på auksjon i Alsings bo også Fanbostad og Fanbostadgjerdet. John Ord formådde ikke å holde på gården som ble solgt ved auksjon og med skjøte av 20/6 1774 til William Leslie som sitter som eier av Lergrovik (sammen med Fanbostad og Gjerdet) til 27/7 1796 da han selger til sin søstersøn Hans Grøn i Bremsnes. Denne er eier bare noen få uker og selger til kjøpmann i Molde Claus Lund Stephensen, ved skjøte av 20/8 1796. Den nye eier innløser gårdens leidingavgift som har vært på private hender og sist oppebåret av sorenskriver og byfoged Peder Leth Øwre. Verdien var 1 rdl. 2 ort 16 skill. årlig (se ellers under Fanbostad). Folketelling 1801, gnr. 31 Leergrovigen. 1. Fam.: Peder Olsen, 39, Opsynsmand ved Gården, Gundborg Sørensdtr., 39, i 1ste Ægteskab, Ole Pedersen. 2, Elen Pedersen, 3. Peder Larsen, 18, ugift, Anna Larsdtr., 36, Lisbeth, 17, Tjenestefolk. 2. Fam.: Peder Pedersen, 53, Huusmand med Jord og skrædder, Mali Olsdtr., 41, i 1ste Ægteskab, Knud Pedersen, 10, Ole Pedersen, 7, Elen Pedersdtr., 12, Marit Pedersdtr., 4. 3. Fam.: Jacob Pedersen, 36, Husmand med Jord,

299

Marit Stephendsdtr., 38, i 1. Ægteskab, Peder Jacobsen, 9, Stephen Jacobsen, 6, Knud Jacobsen, 2, Deres Børn. 4. Fam.: Knud Pedersen, 39, Husmand med Jord, Margretha Olsdtr., 46, i 1. Ægteskab, Elen Knudsdtr., 9, Deres Datter. Elen Halvorsdtr., 70, Konens Moder, Enke i 1. Ægteskab.. 5. Fam.: Lars Ingebrigtsen, 54, Huusmand med Jord, Marit Pedersdtr., 48, i 1ste Ægteskab, Hans Larsen, 8, Peder Larsen, 5, Guri Larsdtr., 2. 6. Fam.: Peder Pedersen, 53, Husmand med Jord, Elen Ingebrigtsdtr., 47, i 1ste Ægteskab. 7. Fam.: Ole Larsen, 37, Huusmand med Jord, Ingeborg Olsdtr., 34, i 1ste Ægteskab. Lergrovik med Fanbostad. Gnr. 31, bnr. 1, matr.nr. 10 og 12, lnr. 24-26. Skyld 15,58 - 5 daler, 2 ort, 22 skill. Lergrovik 1 bismerpund 12 mark. Øde Fanbostad 1 vog 2 bismerp. Gjerdet, m.nr. 12, 1 bismerp. 12 mark, 2 vog 2 bismerpund. Claus Lund Stephensen til Jakob Jerwell på Lergrovik 1 pund og 12 m. I matrikelen av 1838 anføres om gården: M.nr. 11 Leergroviig, l.nr. 24 Leergrovig med Øde Fanbostad, eier Jacob Jervell's enke, skyld 1 pund 12 mk. og 1 vog 2 pund (ny tils 4 daler, 1 ort. 13 skill.) 1865 Folketelling. Lnr. 24 Lergrovig med øde Fanbostad og Fanbostadgjerdet, lnr. 25. Jean Tanner, forpagter, 29, f. i Schweiz, Reformert, Anne Birgitta Andersdtr., hans Kone, 32, Gryten, Jacob J. Tanner, søn, 1 år, Clare Katrine Tanner, Datter, 4, begge f. i Bolsø, Peder Sørnsen, Gårdens Bestyrer, 32, ugift, f. i Bolsø, Elling Ellingsen, Tjenestekar, 28, f. i Frænen, Inger Knudsdtr., Tjenestekvinde, Enke, 72, Karn Anna Knudsdtr., Tjenestepige, 18, Marit Knudsdtr., Tjenestepige, 50, alle f. i Bolsø, Ane Hansdtr., legdslem, enke, 71, f. i Lom. 3 hester, 28 kveg, 2 får, 3 svin. ½ td. rug, 1½ td. byg, 8 td. havre, 17 td. poteter. Lergrovighulen. John Johnsen, husmand m. jord, snekker, 49, f. i Bolsø, Ingeborg Tronsdtr., kone, 64, f. i Agerø, Regine Rasmusdtr., fosterdtr., 8, Karn Anna Aslaksdtr., tjenestepige, 18, begge f. i Bolsø, Karoline Andersdtr., logerende sypige, 34, f. i Gryten. 3 kveg, 8 får, 1 svin. ½ td. byg, 1½ td. havre, 2 td. poteter. Lergrovighaug. Sørn Pedersen, husmand m. jord, 60, f. i Bolsø. Beret Andersdtr., kone, 69, f. i Molde, Elen Anna Pedersdtr., sønnedtr. 8, f. i Bolsø. 1 kveg, 6 får, 3/8 td. havre, 1/8 td. poteter. Lergrovig. Kavli. Ole Pedersen, husmand m. jord, 72, Synnøve Sivertsdtr., kone, 74, Oline Fredriksdtr., datterdatter, 17, alle f. i Bolsø. 2 kveg, 5 får, ½ td. havre, 1 td. poteter. Lergrovig Grimshaug. Anne Iversdtr., husmandsenke m. jord, 65 f. i Bud 2 kveg, 5 får, 1/8 td. byg, ½ td. havre 1 td. poteter. Lergrovignæsset. Ubeboet. Sed: 3/8 td. havre, 1¼ td. poteter

Under ommatrikuleringen i 1866 er det tilført herredskommisjonens skyldsetningsprotokoll : Matr. nr. 11, l.nr. 24, Leergrovig med Fanbostad. Eier Madam Jervells bo, skyld 4 daler, 1 ort, 13 skill., 26½ mål åker, 185 mål eng, 9 lass høi i utslått Sår ¼ t. rug, ¼ t. byg, 9 t. havre, 19 t. poteter. Avler 3 t. rug, 5 t. byg, 70 t. havre og 210 t. poteter. 3 hester, 40 kjyr, 60 sauer, skog til brendsel, et lite vannfald til møllebruk. Eiendommen omfatter 5 plassbruk. Herredskommisjonen foreslår en skyldforhøielse av 1 daler. I matrikullen 1907 anføres: Gnr. 31 Lergrovik med Fanbostad, bnr. 1. Lergrovik med Fanbostad, eier Ole Beck, skyld M. 21,50 Bnr. 2 Kviltorp, eier fru Augusta Astrup, skyld M. 2,17. Bnr. 3 Kviltorp, (d. s.) skyld M. 0,09 Bnr. 4 Solvang, skyld M. 0,74; eier Gustav Mortensen. Eierskifter og utparsellering stiller sig slik: Auksjonsskjøte i mad sal. Jerwells bo til Romsdals Amtskommune på d. g. Fanbostad og Gjerdet, dat. 27/10 1860, tgl. 4/4 1866. Romsdals Amtskommue til Rasmus Parelius på ds., dat. 31/1, tgl. 19/2 1869. Lars A Ødegård til agronom Sigvald A Lund, dat. 1/2, tgl. 15/2 1897. Makesifte hvorved Sigvald A. Lund overdrar denne gård til vognmann Ole Beck, dat. 1/6 1904. Ole Beck til Edvard R. Hole, 8/8 1908. Edvard R. Hole til amerikansk statsborger John Krangnæs, dat. 20/2 1911. John Krangnæs til Rasmus Brochmann Parelius Krogh, dat. 1/5 1918. Rasmus B. P. Krogh til Karl Ludvig Hofseth, dat. 15/5 1922. Lergrovik med Fanbostad - Kviltorp. Gnr. 31, bnr. 2 (fra bnr. 1). Matr. 11-12, løpenr. 24 b - 25 b. Skyld mark 2,29. 2 ort 19 skill, Rasmus Parelius til grosserer H. R. Astrup 9/12 1882. H. R. Astrups arvinger til fru Augusta Astrup 9/7 1906. Augusta Astrups bo til sønn grosserer Hans Ebbe Astrup på denne gård og bnr. 3, 18/5 1909. Lergrovik. Gnr. 31, bnr. 3 (fra bnr. 1) Matr.nr. 11 - 12, løpenr. 24 c - 25 c. L. A. Ødegård til H. R. Astrup, 16/2 1891. Hjemmel til fru Augusta Astrup, 9/7 1906. Augusta Astrups dødsbo H.E. Astrup 18/5 1909. Sammenføiet med Kviltorp. Solvang. Gnr. 31, bnr. 4 (fra bnr. 1.) Skyld mark 0,74. Sigvald Lund til Gustav Mortensen, 15/2 1902. Lerkehaugen. Gnr. 31, bnr. 5, (fra bnr. 1.) Ole Beck til Marianne Lossius, 2/8 1907. Fru Marianne Lossius v/ konsul Lorentz A. Lossius til Jonas Mjelvas barn, 1/12 1931. Fredsvold, Gnr. 31, bnr. 6, (fra bnr. 1.) Ole Beck til Peter Fredsvold, 19/10 1907. Peter K. Fredsvold til Knut P. Fredsvold. 27/10 1938. Myrvang. Gnr. 31, bnr. 7, (fra bnr. 1.) Ole Beck til John Andersen Lergrovik, 19/20 1907. John Andersens enke Anne til Iver P. Aarø 21/7 1937.

Asplund. Gnr: 31, bnr. 8 (fra bnr. 1.) Ole Beck til Knut Andersen Orvik, 19/19 1907. Knut Andersen Orvik til datter Elen K. Orvik, 4/10 1915. T. Rossow og hustru Elen til Iver P. Aarø, 1/12 1933. Hammervoll. Gnr. 31, bnr. 9, (fra bnr. 1.) Skyld M. 0,27. Ole Beck til Jens Andersen Aarø 18/11 1907. Jens A. Aarø til sønn Anders J. Aarø, 15/9 1917. Anders J. Aarø til Hilmar Pedersen, 10/1 1927. Kviltorp østre. Gnr. 31 bnr. 10 (fra bnr. 1.) Skyld mark 0,39. Ole Beck til H. E. Astrup, 4/11 1907. Sammenføiet med bnr. 2. Gjære. Gnr. 31. bnr. 11 (fra bnr. 1.) Skyld mark 0,72. Ole Beck til Ole Andreas Karlsen, 2/4 K. L. Hofseth 1908. Ole Andreas Karlsen til Emil Aas, 3/7 1916. Lergroviknesset. Gnr. 31, bnr. 12 (fra bnr. 1.) Skyld M. 0,54. Ole Beck til Nils Sørensen Fuglset, 20/4 1999. Eier enke Gurå, dat 20/11 1937. Furukollen (tidligere Haugen.) Gnr. 31, bnr. 13 (fra bnr. 1.) Skyld. m. 0,76. Edvard R. Hole til Elisabet Astrup, 2/10 1909. Overtatt av ing. Con. Movinkel, 15/6 1932. Fanbostad. **Gnr. 31, bnr. 14 (fra bnr. 1.) Skyld mark 2,70. Edvard R. Hole til Markus Mortensen, 24/1 1910.** Markus Mortensen til Rasmus B. P. Krogh, 11/6 1918. Rasmus B. P. Krogh til Karl Ludvig Hofseth 16/5 1922. Sammenføiet med bnr. 1. Opheim. Gnr. 31, bnr. 15 (fra bnr. 11). Ole Andreas Carlsen Eikrem til Ole Andreassen Bratset, dat. 8/1 1914. Heggelund. Gnr. 31, bnr. 16 (fra bnr. 11). Ole Andreas Karlsen til Elias Karlsen, dat. 28/7 1919, tgl. 23/4 1937. Høgset. Gnr. 31, bnr. 17 (fra bnr. 11). Skyld mark 0,43.

Ole Carlsen til Hans Ødegård 15/3 1937. Kviltorp østre. Gnr. 31, bnr. 18 (fra bnr. 2). Skyld mark 0,36.
Eier H. E. Astrup.

302

Kviltorp vestre. Gnr. 31, bnr. 19. Den samme. Landfast. Gnr. 31, bnr. 20 (fra bnr. 1 og 7). Skjøte fra K. Ludv. Hofseth og Ane Draget til Arne Grønningsæter, tgl. 1/6 1935. Heimstad. Gnr. 31, bnr. 21 (fra bnr. 2). H. E. Astrup til Bastian Nakken, 23/6 1937. Bakketun. Gnr. 31, bnr. 22 (fra bnr. 16). Elias Carlsen til John Bakke 5/6 1937. Grua. Gnr. 31, bnr. 23 (fra bnr. 2). H. E. Astrup til Paul Rasmussen 18/3 1938